

УДК 65. 014.1:621.39.001.817

DOI: 10.31673/2415-8089.2020.043135

Стрельнікова С.Ю., здобувач
Державний університет телекомунікацій

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ ЗМІНАМИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Розкрито теоретичні основи формування концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, з'ясовано сутність та складові концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, здійснена оцінка ефективності управління стратегічними змінами в телекомунікаційних підприємствах, умотивовано концептуальні засади щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації які передбачають синергію принципів, підходів, моделей, функціональних складових, технологій та важелів управління, що забезпечує високу результативність діяльності телекомунікаційних підприємств.

Ключові слова: стратегічні зміни, управління стратегічними змінами, телекомунікаційні підприємства, цифрова трансформація, концептуальні засади, удосконалення управління стратегічними змінами.

Постановка проблеми. В сучасних умовах мінливого зовнішнього середовища все актуальнішою постає проблема формування концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації. Це зумовлено зростаючою конкурентною боротьбою, прагненням телекомунікаційних підприємств ставати успішними у довгостроковій перспективі, необхідністю задоволення потреб найвибагливіших клієнтів. Стратегічні зміни становлять невід'ємну частину означених процесів, а дієва концепція щодо їх управління – вирішальною складовою. Телекомунікаційні підприємства змушені пристосовуватися до стрімких змін шляхом пошуку нових ринків, удосконалення асортименту послуг і продукції та підвищення їх якості, що викликає необхідність удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації на підґрунті якісно нових концептуальних засад. Ці концептуальні засади повинні охоплювати усі необхідні стратегічні зміни в різних підсистемах телекомунікаційного підприємства: виробництва, технологій, фінансів, інновацій, кадрів, інформації, безпеки тощо. Формування і застосування концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, є запорукою примноження конкурентних переваг вітчизняних телекомунікаційних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, які постійно відстежують стан функціонування телекомунікаційних підприємств та опрацьовують пропозиції щодо напрямів їх розвитку із впровадженням стратегічних змін, варто відмітити таких як: С. Боняр, М. Верескун, О. Виноградова, О. Гривківська, О. Гудзь, І. Зеліско, Н. Євтушенко, О. Князева, В. Колосок, Л. Лазоренко, С. Легомінова, Н. Прокопенко, С. Сазонова, О. Сосновська, П. Стецюк, Т. Халімон та інші. Але незважаючи на велику кількість потужних фундаментальних цікавих наукових розвідок, якісно нових концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації не запропоновано, що й пояснює важливість цієї наукової статті.

Метою статті є розробка пропозицій щодо уточнення та розвитку концептуальних засад удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Гарольд Кунц (Harold Koontz) стверджував, що управління є особливим видом мистецтва, подібним до медицини або інженерної справи, яке має покладатися на науку, підґрунтям якої є концепції, теорії, принципи та методи, тобто теоретичний базис якісно нових концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації має охоплювати: концепції, теорії, підходи, важелі, принципи, технології, методи та інструменти. Управління стратегічними змінами може здійснюватися лише в тому випадку, коли існує реально діюча система, яка вирішує завдання управління [3].

Управління стратегічними змінами трактується у різних наукових публікаціях по різному. М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі [1, с. 377], управління стратегічними змінами розглядають у контексті прийомів керівництва для забезпечення розвитку, Гібсон Дж. [2], обґрунтовує, що управління стратегічними змінами, необхідно досліджувати у зрізі нових підходів до ведення діяльності, Дж. Коттер [3] стверджує, що це один із прийомів управління, Т. В. Гринько та Т. З. Гвініашвілі [4] переконують, що управління стратегічними змінами варто розкривати у контексті різних підходів та прийомів їх реалізації, Воронков Д. К. [5] підтримує зв'язок управління стратегічними змінами з інноваційним розвитком, Найпак Д. В. [6] розкриває механізм управління стратегічними змін, а інструментарій управління стратегічними змінами окреслювала Гронь О. В. [7].

Загалом, „концепцію” визначають, як систему доказів певного положення, систему поглядів на те чи інше явище [6]. Концепція управління стратегічними змінами має охоплювати всі зміни, що були заплановані, організовані і проконтрольовані в різних сферах діяльності підприємства, а саме: в області стратегії, виробничих процесів, структури і культури будь-якої соціально-економічної системи [1].

Мірою важливості обрання і застосування тієї чи іншої концепції щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації є досягнення поставлених цілей. При цьому слід враховувати, хто є ініціатором проведення стратегічних змін – зовнішнє конкурентне середовище чи внутрішнє, які мають свої відмінності.

Здійснено діагностику управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, зокрема відмічено, що 22 % керівників підприємств висловили переконання, що при проведенні змін необхідно орієнтуватися на чинники зовнішнього середовища. Менеджмент більшості телекомунікаційних підприємств (34%) вважає зміни засобом досягнення кращих результатів діяльності. Часткове застосування елементів стратегічного управління виявлено у 46 % підприємств. Відсутність сформованої та обґрунтованої стратегії розвитку характерне лише для третини телекомунікаційних підприємств. Визначено результативність управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, зокрема встановлено, що у більшості підприємств (67%) система менеджменту не готова до викликів зовнішнього середовища.

Організація результативності управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств визначає актуальність концептуального забезпечення аналітичною базою для обґрунтування і вибору управлінських рішень із застосуванням сучасних інформаційних технологій, включаючи елементи штучного інтелекту. Такий підхід дозволяє враховувати і узагальнювати багатофакторні бази вихідних даних, що характеризують перспективи розвитку телекомунікаційних підприємств.

Умотивовано концептуальні засади щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації які

передбачають синергію принципів, підходів, моделей, функціональних складових, технологій та важелів управління, що забезпечує високу результативність діяльності телекомунікаційних підприємств. Таким чином, удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств, має опиратися на наступні загальні ключові положення: визнання центральної ролі людини; клієнтоорієнтованість; демократизація та багатоплановість управління на основі мережевого підходу; розвиток партнерських ланцюгів та комунікацій; проактивний характер управління; нерівноважність та нелінійність управлінських ієрархічних каналів; розгляд підприємства як „відкритої системи»; нові цінності; зростання ролі знань та інновацій і управління ними; глобалізація та інтеграція; широке використання інформаційно-комунікаційних технологій. Такий підхід дозволяє враховувати і узагальнювати багатофакторні бази вихідних даних, що характеризують перспективи розвитку телекомунікаційних підприємств при здійсненні стратегічних змін.

Запропоновано науково-прикладні рекомендації щодо формування пріоритетних напрямів розвитку управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації спрямованих на нарощення конкурентних переваг й прибутковості за раціонального використання усіх ресурсів з широким використанням Business intelligence, технологій ETL, нейротехнологій, Data Warehouse, ERP (Enterprise Resource Planning), Data Mining, економіко-математичних моделей та CALS-технологій, що забезпечить перехід до нової якості функціонування телекомунікаційних підприємств, що стимулюватиме підвищення їх результативності, адаптивності, зрілості та гнучкості.

До основних пріоритетних напрямів удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств ми включаємо: широке використання хмарних технологій та інтелектуальних мереж; модернізацію інформаційної архітектури; діджиталізація усіх бізнес-процесів; підвищення інформаційної та кібер-безпеки; впровадження мережевих комунікаційних ланцюгів; застосування технологій штучного інтелекту щодо виявлення загроз та нових можливостей; віртуалізація робочих місць; підтримка та гармонізація локальних мереж (Intranet, Extranet), що забезпечить перехід до нової якості управління стратегічними змінами та сприятиме: формуванню гнучкої стандартизованої комунікаційної архітектури, безперервній трансформації комунікаційних каналів і взаємодій, нарощенню компетентностей, підвищенню інтелектуального потенціалу та зміцнить імунітет телекомунікаційних підприємств до опору щодо впровадження стратегічних змін.

Нині, процеси глобалізації в значній мірі прискорили інформаційні, транспортні та транзакційні потоки, підвищили мобільність економічних ресурсів, що призвело до швидких змін у діяльності телекомунікаційних підприємств. Тому економічні системи не тільки на макро-, але й на мікрорівні повинні адекватно реагувати на трансформації, що відбуваються, і бути готовими до змін. Саме з цього приводу, особлива увага повинна приділятися концептуальним засадам щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації концепції.

Висновки. В статті розкрито теоретичні основи формування концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, з'ясовано сутність та складові концептуальних засад щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації, здійснена оцінка ефективності управління стратегічними змінами в телекомунікаційних підприємствах, умотивовано концептуальні засади щодо удосконалення управління стратегічними змінами телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової трансформації які передбачають синергію принципів, підходів, моделей, функціональних складових, технологій та важелів управління, що забезпечує високу результативність діяльності телекомунікаційних підприємств що забезпечить перехід до нової якості управління стратегічними змінами та сприятиме: формуванню гнучкої стандартизованої комунікаційної архітектури, безперервній трансформації комунікаційних каналів і взаємодій,

нарощенню компетентностей, підвищенню інтелектуального потенціалу та зміцнить імунітет телекомунікаційних підприємств до опору щодо впровадження стратегічних змін.

Список використаної літератури

1. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / пер. с англ. Москва: Дело, 1997. 704 с.
2. Гибсон Дж., Иванцевич Д., Донелли Дж. Х.-мл Организации: поведение, структура, процессы. Москва: ИНФРА-М, 2000. 662 с.
3. Kotter J. P. Leading Change: Why transformation efforts fail. Harvard Business Review. January. 2007.
4. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З. Економічна сутність та етапи управління змінами на підприємствах. Економіка и менеджмент. 2013. Перспективы интеграции и инновационного развития: коллективная монография. URL: <http://www.confcontact.com>.
5. Гусева О. Ю. Управління стратегічними змінами: теорія і прикладні аспекти: монографія. Донецьк: «Ноулідж», 2014. 395 с.
6. Воронков Д. К. Управління стратегічними змінами щодо інноваційного розвитку підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2009. Т. 3. № 6. С. 7–11.
7. Найпак Д. В. Управління організаційними змінами в забезпеченні розвитку підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Харків, 2011. 24 с.
8. Гронь О. В. Інструментарій управління стратегічними змінами підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Харків, 2013. 20 с.

REFERENCES

1. Meskon M., Al'bert M., Khedouri F. (1997). Osnovy menedzhmenta [The Basics of Management]. Moskov: Delo.
2. Gibson Dzh., Ivantsevich D.& Donelli Dzh. KH.-ml. (2000) Organizatsii: povedeniye, struktura, protsessy [Organizations: behavior, structure, processes]. Moskva: INFRA-M.
3. Kotter J.P. (2007) Leading Change: Why transformation efforts fail. Harvard Business Review. January.
4. Grin'ko T.V. & Gviniashvili T.Z. (2014) Ekonomichna sutnist' ta etapy upravlinnya zminamy na pidpryyemstvakh [The economic nature and stages of management of changes in enterprises]. Ekonomika i menedzhment - 2013: perspektivy integratsii i innovatsionnogo razvitiya» [Economics and Management - 2013: Prospects for Integration and Innovation Development]. Retrieved from <http://www.confcontact.com>.
5. Husyeva O.YU (2014). Upravlinnya stratedichnymy zminamy: teoriya i prykladni aspekty [Strategic change management: theory and applied aspects]. Donets'k: Vyd-vo «Noulidzh».
6. Voronkov D.K. (2009) Upravlinnya stratedichnymy zminamy shchodo innovatsiynoho rozvytku pidpryyemstva [Management of strategic changes in the innovation development of the enterprise]. *Bulletin of the Khmelnytsky National University*, (6), 7–11.
7. Naypak D.V. (2011) Upravlinnya orhanizatsiynymy zminamy v zabezpechenni rozvytku pidpryyemstva [Management of organizational changes in providing enterprise development]. Extended abstract of candidate's thesis. Kharkiv.
8. Hron' O.V. (2013) Instrumentariy upravlinnya stratedichnymy zminamy pidpryyemstva: [Instruments of management of strategic changes of the enterprise]. Extended abstract of candidate's thesis. Kharkiv.

СТРЕЛЬНИКОВА СВЕТЛАНА ЮРЬЕВНА. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЧЕСКИМИ ИЗМЕНЕНИЯМИ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ. *Раскрыты теоретические основы формирования концептуальных основ по совершенствованию управления стратегическими изменениями телекоммуникационных предприятий в условиях цифровой трансформации, выяснено сущность и составляющие концептуальных основ по совершенствованию управления стратегическими изменениями телекоммуникационных компаний в условиях цифровой трансформации, осуществлена оценка эффективности управления стратегическими изменениями в телекоммуникационных предприятиях, обоснованы концептуальные основы по совершенствованию управления стратегическими изменениями телекоммуникационных предприятий в условиях цифровой трансформации, которые предусматривают синергию принципов, подходов, моделей, функциональных составляющих, технологий и рычагов управления, что обеспечивает высокую результативность деятельности телекоммуникационных предприятий.*

Ключевые слова: *стратегические изменения, управление стратегическими изменениями, телекоммуникационные предприятия, цифровая трансформация, концептуальные основы, совершенствование управления стратегическими изменениями.*

STRELNIKOVA SVETLANA. CONCEPTUAL PRINCIPLES OF IMPROVING STRATEGIC CHANGE MANAGEMENT OF TELECOMMUNICATION ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFER. *Theoretical bases of formation of conceptual bases on perfection of management of strategic changes of the telecommunication enterprises in the conditions of digital transformation are opened, essence and components of conceptual bases on perfection of management of strategic changes of the telecommunication enterprises in the conditions of digital transformation are clarified. principles for improving the management of strategic changes of telecommunications companies in the digital transformation that provide a synergy of principles, approaches, models, functional components, technologies and management levers, which ensures high efficiency of telecommunications companies.*

Keywords: *strategic changes, strategic change management, telecommunication enterprises, digital transformation, conceptual principles, improvement of strategic change management.*